

BÁO CÁO

Kết quả giám sát việc hấp thụ chính sách theo Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện và việc phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn, thu gom, xử lý rác thải giai đoạn 2021 - 2023

Kính gửi: Hội đồng nhân dân huyện

Thực hiện Quyết định số 76/QĐ-TTHĐND ngày 22/9/2022 của Thường trực HĐND huyện thành lập Đoàn giám sát việc hấp thụ chính sách theo Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện và việc phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn, thu gom, xử lý rác thải giai đoạn 2021 - 2023 trên địa bàn huyện; Đoàn giám sát đã tổ chức họp, xây dựng và thống nhất kế hoạch, đề cương giám sát, gửi các phòng, ban, ngành, địa phương, đơn vị liên quan báo cáo và đã tiến hành giám sát trực tiếp tại các đơn vị, địa phương; Đoàn Giám sát báo cáo kết quả cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO CHỈ ĐẠO, TỔ CHỨC THỰC HIỆN VIỆC PHÂN LOẠI VÀ XỬ LÝ RÁC HỮU CƠ TẠI NGUỒN TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tuyên truyền

- Sau khi Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện về việc thông qua Đề án phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn giai đoạn 2021 - 2023 và ban hành chính sách về bảo vệ môi trường (sau đây gọi tắt là Nghị quyết 137) được ban hành; UBND huyện đã chỉ đạo các ngành chuyên môn cấp huyện, UBND các xã thị trấn triển khai thực hiện Nghị quyết theo quy định.

- Đảng ủy, Ủy ban nhân dân cấp xã đã tập trung cao công tác lãnh đạo, chỉ đạo, ban hành văn bản, phân công nhiệm vụ cụ thể cho các tổ chức, cá nhân trong thực hiện nhiệm vụ. Quán triệt cho đội ngũ cán bộ cốt cán xã, thôn, tuyên truyền giáo dục pháp luật tại xã, thôn, thông qua các cuộc hội nghị chuyên đề hoặc lồng ghép tại xã, thôn, tuyên truyền qua hệ thống loa truyền thanh... về Đề án 14/ĐA-UBND ngày 02/12/2020 của Ủy ban nhân dân huyện Nghi Xuân về Phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn giai đoạn 2021 - 2023 được HĐND huyện thông qua tại Nghị quyết 137; Quyết định số 1190/QĐ-UBND của Ủy ban nhân dân huyện Nghi Xuân ngày 30/03/2021 về Hướng dẫn thực hiện Nghị quyết 137 và các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của UBND, các ngành chuyên môn từ huyện đến cấp xã.

2. Các văn bản đã ban hành

- Thực hiện Nghị quyết 137, UBND huyện đã ban hành Quyết định số 1190/QĐ-UBND ngày 30/3/2021 về hướng dẫn thực hiện Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện; các phòng chuyên môn đã ban hành 06 văn bản các loại (Hướng dẫn, Công văn, Quy chế phối hợp và văn bản về thực hiện thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải sinh hoạt) để chỉ đạo thực hiện Đề án Phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn giai đoạn 2021 - 2023.

- Đảng ủy, UBND, Ủy ban MTTQVN, tổ chức đoàn thể các xã, thị trấn ban hành nhiều văn bản để chỉ đạo thực hiện theo hướng dẫn của cấp trên như: Nghị quyết của Đảng ủy, Kế hoạch, công văn, thông báo của UBND và các kế hoạch hàng tháng của Hội Liên hiệp Phụ nữ,...

3. Thực trạng công tác phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn, hữu cơ trên địa bàn

- Công tác phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn, hữu cơ trên địa bàn huyện cơ bản đã được cấp ủy đảng, chính quyền từ huyện đến các xã, thị trấn quan tâm.

- Về công tác phân loại: Các hộ gia đình đã thực hiện việc phân loại rác thải sinh hoạt theo hướng dẫn của Hội Liên hiệp Phụ nữ và công chức chuyên môn theo quy định.

- UBND các xã, thị trấn thành lập tổ thu gom rác thải do đồng chí Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ xã, thị trấn làm tổ trưởng. Hàng tuần tổ thu gom rác thải tiến hành thu gom rác thải tại các hộ gia đình về điểm tập kết; UBND các xã, thị trấn hợp đồng với Công ty Dịch vụ môi trường Nghi Xuân, Hợp tác xã Tân Phát để vận chuyển, rác thải từ các điểm trung chuyển đi xử lý tại điểm xử lý tập trung ở xã Xuân Thành, Cương Gián.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Việc hấp thụ chính sách Nghị quyết 137

- Năm 2021: Toàn huyện có 04/17 xã trình 158 hồ sơ đề nghị hỗ trợ phân loại rác sinh hoạt gắn với xử lý rác hữu cơ tại nguồn, sau khi thẩm định có 03 xã đạt yêu cầu, được UBND huyện ban hành các Quyết định¹ hỗ trợ cho 98 hộ gia đình, cá nhân trên địa bàn các xã Xuân Viên 39 hộ, Đan Trường 44 hộ, Xuân Giang 15 hộ với tổng số tiền 19.600.000 đồng; số tiền hỗ trợ cho công tác tuyên truyền vận động cho 03 xã là 2.940.000 đồng.

¹ Quyết định số 5306/QĐ-UBND ngày 29/12/2021 của UBND huyện về việc phê duyệt danh sách, số tiền hỗ trợ các hộ gia đình đủ điều kiện hỗ trợ thực hiện phân loại rác sinh hoạt gắn với tự xử lý rác hữu cơ tại hộ gia đình đạt yêu cầu và cán bộ, công chức thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, vận động, hướng dẫn người dân thực hiện trên địa bàn các xã Xuân Viên, Đan Trường theo Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện năm 2021 (đợt 1); Quyết định số 5338/QĐ-UBND ngày 31/12/2021 của UBND huyện về việc phê duyệt danh sách, số tiền hỗ trợ các hộ gia đình thực hiện phân loại rác sinh hoạt gắn với tự xử lý rác hữu cơ tại hộ gia đình đạt yêu cầu và cán bộ, công chức thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, vận động, hướng dẫn người dân thực hiện trên địa bàn các xã Xuân Giang theo Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện năm 2021 (đợt 1).

- Năm 2022: Có 8 địa phương trình hồ sơ hỗ trợ đợt 1, đợt 2 với tổng số hộ là 601 hộ (Xuân Thành 283 hộ, Xuân Liên 15 hộ, Đan Trường 37 hộ, Xuân Mỹ 50 hộ, Xuân Giang 18 hộ, Xuân Lĩnh 34 hộ, Xuân Viên 95 hộ, Xuân Hải 69 hộ).

- Về thực tế: Con số này cao hơn nhiều do qua kiểm tra thực tế tại các địa phương cho thấy nhiều hộ gia đình đã thực hiện việc phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn đạt yêu cầu nhưng chưa có hồ sơ nghiệm thu, trình hỗ trợ.

2. Kết quả thực hiện việc phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn, thu gom, xử lý rác thải giai đoạn 2021 - 2023

2.1. Công tác tuyên truyền; triển khai, quán triệt

Nhiều địa phương đã tổ chức tập huấn tuyên truyền cho người dân, với nhiều hình thức như: Lồng ghép thông qua các cuộc hội nghị tại các xã, tại thôn; quá hệ thống truyền thanh; Pa nô, áp phích tuyên truyền trực quan, và trực tiếp đến từng hộ gia đình. Tổ chức tập huấn trực tiếp do Ủy ban nhân dân phối hợp Hội liên hiệp Phụ nữ xã thực hiện.

2.2. Thực hiện việc phân loại

Ban cán sự thôn, tổ dân phố thường xuyên nhắc nhở chấp hành việc phân loại, xử lý rác tại nguồn nên nhiều hộ gia đình đã thực hiện phân loại, xử lý rác tại nguồn.

2.3. Việc thực hiện xử lý rác hữu cơ ngay tại nguồn

Các hộ trên địa bàn huyện sau khi phân loại rác đã thực hiện xử lý rác ngay tại hộ bằng các hình thức như: Xử lý rác bằng xây hố rác và dùng chế phẩm sinh học để sản xuất phân hữu cơ phục vụ phân bón cho cây trồng; kết hợp xử lý với hố phân chăn nuôi; đào hố chôn lấp...

2.4. Tình hình hoạt động của tổ thu gom rác của địa phương

- UBND các xã, thị trấn đã thành lập tổ thu gom rác thải để thực hiện việc thu gom rác thải sinh hoạt từ hộ gia đình, các cơ sở sản xuất kinh doanh đến điểm trung chuyển rác tập trung.

- Nguồn kinh phí chi trả cho Tổ thu gom được chi trả hàng tháng từ nguồn thu các hộ gia đình, các cơ sở theo quy định tại Quyết định 33 năm 2017 của UBND tỉnh, Quyết định 4809 năm 2017 của UBND huyện.

3. Ý thức của người dân và các hợp tác xã xử lý rác trong việc thực hiện phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải

- Qua các cuộc tuyên truyền, vận động về công tác phân loại, xử lý rác hữu cơ tại nguồn thì ý thức, trách nhiệm của người dân về việc phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải từng bước thay đổi tích cực hơn.

Tuy nhiên vẫn còn một số người dân chưa có ý thức trong việc phân loại và xử lý rác thải tại nguồn.

- Các công ty dịch vụ, hợp tác xã thực hiện vận chuyển, xử lý rác thải trên

địa bàn huyện đã phối hợp với UBND các xã, thị trấn trong công tác vận chuyển, xử lý rác thải cơ bản đáp ứng nhiệm vụ, hạn chế tình trạng ùn tắc và gây khó khăn trong công tác vận chuyển, xử lý rác thải tại địa phương, tuy nhiên việc vận chuyển xử lý rác có lúc vẫn chưa kịp thời.

4. Công tác phối hợp giữa chính quyền với Ủy ban MTTQVN và các tổ chức đoàn thể

Liên ngành phòng Tài nguyên và Môi trường huyện - Hội Liên hiệp Phụ nữ huyện - Hội Nông dân huyện - Huyện đoàn đã phối hợp ban hành Quy chế phối hợp số 38/QCPH-TNMT-HLHPN-HND-HĐ về phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn giai đoạn 2021 - 2023 ngày 25/01/2022; Đảng uỷ, Ban Chỉ đạo xây dựng nông thôn mới các xã, thị trấn công cụ thể các tổ chức, cá nhân phụ trách Tiêu chí 17 về môi trường và an toàn thực phẩm; phân công chi tiết nội dung phân loại rác thải tại nguồn. Trong đó: Ủy ban nhân dân (do công chức Nông nghiệp - Môi trường tham mưu) thực hiện quản lý nhà nước: ban hành văn bản, các cơ chế, chính sách, tổ chức thực hiện, kiểm tra và chịu trách nhiệm về kết quả phân loại rác tại nguồn trên địa bàn các xã. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên (Hội liên hiệp Phụ nữ là lực lượng nòng cốt, các hội đoàn thể khác phối hợp), các tổ công tác phụ trách các thôn phối hợp với Ủy ban nhân dân về công tác tuyên truyền, vận động, hướng dẫn, kiểm tra đoàn viên, hội viên thực hiện.

5. Đánh giá hiệu quả của Nghị quyết 137

Nghị quyết 137 bước đầu đã góp phần nâng cao nhận thức cho người dân trong việc thực hiện phân loại xử lý rác hữu cơ tại nguồn, hỗ trợ 1 phần kinh phí giúp người dân mua các dụng cụ phân loại, xử lý rác thải, giảm thiểu lượng rác thải phải vận chuyển, xử lý trên địa bàn xã, thị trấn, giảm ngân sách các cấp trong vận chuyển xử lý rác thải. Tuy nhiên, việc hấp thụ được chính sách còn ít chưa đáp ứng yêu cầu mục tiêu của đề án và Nghị quyết.

III. KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Những khó khăn, vướng mắc

- Một số quy định tại Quyết định số 1190/QĐ-UBND ngày 30/03/2021 của UBND huyện về hướng dẫn thực hiện Nghị quyết số 137 chưa hợp lý, cứng nhắc, gây khó khăn cho việc triển khai và việc vận động người dân thực hiện.

- Chưa có các quy định, chế tài để tổ chức thực hiện thống nhất trong công tác phân loại, xử lý rác thải tại nguồn.

- Do điều kiện thời tiết vào mùa mưa thường xuyên mưa, gây ngập vườn nên khó khăn, hạn chế trong công tác đào hố chôn lấp, xử lý rác thải hữu cơ tại nguồn.

2. Hạn chế

- Kết quả hấp thụ chính sách theo Nghị quyết 137 còn thấp.

- Chưa thường xuyên kiểm tra, đánh giá công tác phân loại, xử lý rác thải

tại nguồn.

- Thủ tục trong nghiệm thu còn nhiều bất cập, gây khó khăn cho người dân trong quá trình làm hồ sơ nghiệm thu, quyết toán; quy định hỗ trợ công tác tuyên truyền dựa trên sản phẩm đầu ra là chưa hợp lý.... Công tác nghiệm thu, thẩm định, hỗ trợ kinh phí việc thực hiện các chính sách còn chậm, chưa linh hoạt.

3. Nguyên nhân

- Nhận thức của một bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân về mục đích, ý nghĩa phân loại rác thải sinh hoạt, xử lý rác thải hữu cơ tại nguồn chưa cao.

- Chưa có nguồn kinh phí để đầu tư đồng bộ hạ tầng và các dụng cụ phân loại rác cho tất cả các hộ dân do vậy chưa áp dụng được các chế tài đủ mạnh có tính răn đe người dân thực hiện.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Hội đồng nhân dân huyện

Qua giám sát và kiến nghị của UBND huyện, đề nghị HĐND huyện bãi bỏ Nghị quyết số 137, vì các lý do sau:

- Số hộ được các địa phương trình hồ sơ đề xuất hỗ trợ đạt thấp².

- Hiện nay, theo Luật Bảo vệ môi trường 2020, tại Khoản 1, Điều 75 quy định chất thải rắn sinh hoạt phát sinh từ hộ gia đình, cá nhân được phân loại theo nguyên tắc như sau: a) *Chất thải rắn có khả năng tái sử dụng, tại chế;* b) *Chất thải thực phẩm;* c) *Chất thải rắn sinh hoạt khác.*

Tại Điểm b, Khoản 3 và Điểm a, Khoản 4 Điều 75 Luật Bảo vệ môi trường 2020 quy định "*khuyến khích người dân tận dụng tối đa chất thải thực phẩm để làm phân bón hữu cơ, làm thức ăn chăn*"; đồng thời tại Điểm b, Khoản 1, Điều 79 Luật Bảo vệ môi trường 2020 quy định giá dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt từ hộ gia đình, cá nhân được tính toán "*Dựa trên khối lượng hoặc thể tích chất thải đã được phân loại*". Bên cạnh đó, hiện nay Bộ Tài nguyên và Môi trường đang xây dựng hướng dẫn kỹ thuật phân loại chất thải rắn sinh hoạt theo quy định tại Khoản 5, Điều 79 Luật Bảo vệ môi trường.

Do đó việc hỗ trợ cho người dân vì tự xử lý rác hữu cơ tại nguồn là không còn phù hợp.

Mặt khác, sau khi hỗ trợ cũng không có căn cứ để đảm bảo người dân vẫn thực hiện lâu dài việc phân loại chất thải rắn sinh hoạt gắn với tự xử lý chất thải thực phẩm tại vườn; đồng thời, việc xây dựng Đề án phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn hiện nay đã có các quy định rõ về phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn.

² Năm 2021: Số hộ đạt yêu cầu là 98/158 hồ sơ trình hỗ trợ; Năm 2022: Trình 601 hồ sơ, đang thẩm định (đã nghiệm thu 298 hồ sơ, kết quả đạt 298 hồ sơ).

- Các quy định của Luật Bảo vệ môi trường 2020 quy định nhà nước không hỗ trợ ngân sách cho đầu tư hạ tầng kỹ thuật về bảo vệ môi trường đối với doanh nghiệp.

2. Đối với Ủy ban nhân dân huyện

- Thực hiện các bước theo quy định trình HĐND huyện bãi bỏ Nghị quyết số 137. Đề xuất HĐND huyện tiếp tục thực hiện chuyển tiếp một số nội dung để giải quyết các nội dung còn lại đã nghiệm thu sau khi Nghị quyết số 137 được bãi bỏ.

- Chỉ đạo phòng chuyên môn, UBND các xã, thị trấn tiếp tục tuyên truyền, vận động để nhân dân thực hiện tốt các quy định về Môi trường nói chung và công tác phân loại, xử lý rác hữu cơ tại nguồn theo quy định của Luật BVMT 2020.

3. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo; phối hợp, tuyên truyền cho nhân dân các quy định về môi trường nhằm nâng cao ý thức của người dân chấp hành tốt các quy định pháp luật về môi trường nói chung và việc phân loại, xử lý rác hữu cơ tại nguồn nói riêng.

4. Đề nghị Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện

Tiếp tục hướng dẫn UBMTTQ các xã, thị trấn phối hợp tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia tích cực vào việc chấp hành các quy định của pháp luật về môi trường nói chung và việc phân loại, xử lý rác hữu cơ tại nguồn nói riêng.

Đoàn giám sát báo cáo HĐND huyện, kết quả giám sát việc hấp thụ chính sách theo Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện và việc phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn, thu gom, xử lý rác thải giai đoạn 2021 - 2023 trên địa bàn huyện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TTr: Huyện ủy, HĐND huyện (b/c);
- Lãnh đạo UBND huyện;
- Ủy ban MTTQVN huyện;
- Các Ban HĐND huyện;
- Các vị Đại biểu HĐND huyện Khóa XXI;
- Thành viên Đoàn Giám sát;
- Văn phòng HĐND-UBND huyện;
- Các phòng, ban, ngành cấp huyện;
- TT. HĐND, UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT, ĐGS.

TRƯỞNG ĐOÀN

TRƯỞNG BAN PHÁP CHẾ HĐND HUYỆN
Phan Văn Thư